

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **D. T. H.**, zastoupená Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Pankráci 820/45, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, Náměstí Hrdinů 1634/3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 3. 2022, č. j. 31 A 44/2021 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 12. 2021, č. j. MV-181046-4/SO-2021. Rozhodnutím žalované bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 9. 2021, č. j. OAM-13190-7/PP-2021, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky dle § 87e odst. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobkyně žádala o povolení k pobytu v rozporu

s podmínkami uvedenými v § 87b odst. 2 téhož zákona; současně jí byla dle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovena lhůta k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že žalobkyně nepodala žádost v zákonné tříměsíční lhůtě ode dne uplynutí platnosti předchozího pobytového oprávnění.

[2] Z hlediska skutkového stavu věci vycházel krajský soud z následujících zjištění. Žalobkyně dne 20. 9. 2019 v H. D., ve Vietnamu, uzavřela sňatek s panem L. T., nar. X, který je státním příslušníkem České republiky. Na území České republiky vstoupila žalobkyně dne 15. 3. 2020. Dne 16. 4. 2020 podala žádost o povolení k přechodnému pobytu, která byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 2. 12. 2020, č. j. OAM-4995-22/PP-2020, zamítnuta. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 12. 2020. Žalobkyně následně podala dne 17. 8. 2021 další žádost o povolení k přechodnému pobytu, kterou správní orgán I. stupně zamítl rozhodnutím specifikovaným výše v odst. [1] tohoto rozsudku.

[3] Krajský soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že pokud žalobkyně vstoupila na území České republiky dne 15. 3. 2020, byla její (v pořadí první) žádost o povolení k přechodnému pobytu podána v otevřené lhůtě. Po dobu řízení o této žádosti pobývala žalobkyně na území České republiky na základě fikce pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců, jehož platnost skončila dne 24. 12. 2020, tedy dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí této žádosti. Ustanovení § 87b odst. 2 *in fine* zákona o pobytu cizinců stanoví, že žádost o povolení k přechodnému pobytu lze podat do tří měsíců po uplynutí platnosti jiného pobytového oprávnění; toto oprávnění žalobkyni právní mocí rozhodnutí o první žádosti zaniklo. Je proto zřejmé, že podala-li žalobkyně novou žádost až dne 17. 8. 2021, nesplnila shora uvedenou podmínku vyplývající z § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců. V takovém případě je správní orgán povinen žádost zamítnout bez posouzení merita věci a požadavek žalobkyně, aby byla její žádost meritorně posouzena, je tudíž nedůvodný. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 Azs 143/2014 - 28, na nějž žalobkyně odkazovala, pouze konstatoval, že při meritorním hodnocení účelovosti manželství je nutné přihlížet k vývoji manželství od jeho vzniku do doby vydání rozhodnutí. To však nebyl případ žalobkyně, neboť její žádost nemohla být meritorně posouzena; věcně byla posouzena předchozí (včas podaná) žádost žalobkyně v rozhodnutí ze dne 2. 12. 2020, kde bylo uzavření sňatku žalobkyní posouzeno jako účelové.

[4] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku porušení čl. 9 bod 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004, o právu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice“). Žalobkyně se totiž domnívala, že zamítnutím žádosti byla vystavena diskriminačním a nepřiměřeným sankcím. Krajský soud konstatoval, že výše uvedené ustanovení směrnice nestanoví jednotlivcům jednoznačná a konkrétní práva, která by měla přímý účinek. Ustanovení § 87e zákona o pobytu cizinců není dle názoru krajského soudu svou povahou diskriminační, neboť důsledkem nedodržení zákonné lhůty je obecně zamítnutí žádosti (cizince). Rozhodnutí není ani nepřiměřené, neboť žalobkyně nerespektovala platný výjezdní příkaz a pravomocné rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, a opětovně podává žádost o udělení pobytového

oprávnění poté, co více než půl roku pobývá na území České republiky ilegálně. Čl. 9 směrnice stanoví, že lhůta pro podání žádosti o pobytové oprávnění nemůže být kratší než 3 měsíce, čemuž národní úprava neodporuje. V takové situaci nelze rezignovat na dodržení zákonných lhůt. K tomu krajský soud odkázal na shodné závěry plynoucí z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015 - 43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015 - 36, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016 - 36, nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36. Konečně krajský soud dodal, že ve včasném podání žádosti nebránila žalobkyni ani tehdejší pandemická situace.

[5] Krajský soud shledal nedůvodnou rovněž námitku žalobkyně stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované, která neposoudila přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně podle § 174 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud upozornil, že touto otázkou se správní orgán nezabývá v situaci, kdy cizinec nepodal žádost v zákonné lhůtě, pročež není jeho žádost meritorně posuzována. Na podporu tohoto závěru citoval z odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2022, č. j. 4/2019–39.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) blanketní kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka kasační stížnosti *sua sponte* doplnila podáními ze dne 12. 4. 2022, ze dne 20. 4. 2022 a ze dne 20. 6. 2022. V doplnění ze dne 20. 6. 2022 uvedla, že původní doplnění omylem směřovala proti jinému rozsudku krajského soudu; požádala proto, aby Nejvyšší správní soud k dřívějším doplněním kasační stížnosti nepřihlížel.

[8] Stěžovatelka (v posledním doplnění kasační stížnosti) namítá, že krajský soud bez dalšího aproboval nesprávný procesní postup žalované, který nemá oporu v zákoně. Napadený rozsudek je proto dle názoru stěžovatelky nesprávný a nepřezkoumatelný. Stěžovatelka se domnívá, že správní orgány měly její žádost meritorně projednat, a to s ohledem na dispoziční zásadu a povinnost správních orgánů zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Již ve správním řízení odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 Azs 143/2014, v němž se zdejší soud zabýval otázkou posouzení účelovosti vztahu mezi manželi. Ve správním řízení pak stěžovatelka doložila řadu nových listinných důkazů a uplatnila další důkazní návrhy, které správní orgán I. stupně neprovedl. Stěžovatelka uvádí, že s čl. 9 bod 2 směrnice sice stanoví, že lhůta pro podání žádosti o pobytovou kartu nesmí být kratší než tři měsíce ode dne vstupu na území, avšak čl. 9 odst. 3 směrnice zároveň zapovídá, aby osoba při nesplnění povinnosti registrace podléhala nepřiměřeným a diskriminačním sankcím. Zamítnutí své žádosti považuje stěžovatelka za nepřiměřenou a diskriminační sankci, neboť nedodržením požadavku na podání žádosti ve stanovené lhůtě je jí znemožněno podat jakoukoli žádost za účelem sloučení rodiny ve vztahu k manželovi, který je občanem Evropské unie, a to i do budoucna. K tomu stěžovatelka upozorňuje na přímý účinek směrnice, umožňující ji dovolávat se jejího porušení přímo vůči správním orgánům. Dále uvádí, že žalovaná pominula časovou osu jejího vstupu na území i podání žádosti v době platnosti nouzového stavu a s tím související omezení.

[9] Správní orgány se dle názoru stěžovatelky zcela vyhnuly zkoumání dopadu rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života tím, že žádost meritorně neprojednaly, ale řízení zastavily. Stěžovatelka se domnívá, že správní orgány jsou povinny se touto otázkou zabývat i v případě, že jim to zákon o pobytu cizinců výslovně neukládá. V projednávané věci měly správní orgány posoudit dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky už jen na základě skutečnosti, že zde pobývá její manžel, přičemž povinnost vycestovat bude mít jistě negativní dopad do rodinné sféry manželů, který považuje stěžovatelka za nepřiměřený. Správní soud se ztotožnil se závěry žalované, přičemž stěžovatelčinu námitku dostatečně nevypořádal. Stěžovatelka doložila lékařskou zprávu, kterou poukazuje na závažné onemocnění manžela, které vyžaduje nepřetržitou péči stěžovatelky.

[10] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřil k jejímu prvnímu doplnění; jelikož k tomuto doplnění nemá být podle stěžovatelky přihlíženo, není třeba tuto argumentaci žalovaného rekapitulovat.

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[12] Úvodem je třeba upozornit, že kasační stížnost je převážně doslovným přepisem textu žaloby, k němuž stěžovatelka jen doplňuje, že nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud s její argumentací vypořádal, pročež považuje napadený rozsudek za nesprávný a nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). V minulosti Nejvyšší správní soud též dovodil, že *„aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu.“* (usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS.). Protože stěžovatelka v kasační stížnosti nijak nepolemizuje s rozhodovacími důvody krajského soudu a pouze namítá, že se soud jen apodikticky ztotožnil s nesprávnými závěry žalované, nemůže Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených takovou argumentaci věcně vypořádat. Lékařská zpráva o zdravotním stavu manžela, kterou stěžovatelka přiložila ke kasační stížnosti, není způsobilá zpochybnit závěr krajského soudu, že správní orgány nebyly povinny posuzovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky, nebyla-li její žádost meritorně posuzována. Jedinou projednatelnou kasační námitkou proto zůstává námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[13] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] spatřuje stěžovatelka v tom, že krajský soud nevypořádal její žalobní námitky, respektive je vypořádal nedostatečně. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že aby bylo rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký

skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za (ne)správné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za (ne)důvodnou. (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 72, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Za nepřezkoumatelné je třeba považovat zejména rozhodnutí, v němž soud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných námitek, respektive není-li z odůvodnění rozhodnutí zřejmé, proč nepovažoval soud žalobní argumentaci za důvodnou, a to zejména jedná-li se o klíčovou právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Nedostatkem důvodů nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze absenci důvodů, na nichž stojí *ratio decidendi* soudu.

[14] Nejvyšší správní soud deficity napadeného rozsudku vytýkané stěžovatelkou neshledal. Krajský soud se žalobní argumentací stěžovatelky zabýval dostatečně podrobně v bodech 24 až 26 odůvodnění napadeného rozsudku a postavil proti ní vlastní ucelenou argumentaci, přičemž je zcela zřejmé, o jaké úvahy opřel své závěry o správnosti rozhodnutí správních orgánů (viz podrobná rekapitulace jeho argumentace v odst. [3] – [5] výše). Neopomenul vypořádat žádnou z námitek stěžovatelky, přičemž jeho úvahy jsou srozumitelné, logické a vnitřně konzistentní. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že pouhý nesouhlas stěžovatelky se způsobem, jakým krajský soud věcně posoudil některou z nastolených otázek, neznamená nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Ve světle uvedených úvah dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti netrpí.

[15] Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není (v rozsahu, ve kterém mohla být věcně projednána) důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která byla ve věci úspěšná a měla by tak právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2023

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu